

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR	
▲ CZV mléko (listopad).....	9,47 Kč/l
Cena průmyslových výrobců ČR	
▼ CPV SOM (prosinec).....	79,27 Kč/kg
▲ CPV SPM (prosinec).....	96,87 Kč/kg
▼ CPV máslo blok (prosinec).....	98,27 Kč/kg
Světová tržní cena – západní Evropa	
▼ FOB máslo (prosinec).....	3 900 USD/t
▼ FOB SPM (prosinec).....	4 450 USD/t
▼ FOB SOM (prosinec).....	3 950 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	2-4
Situace v zahraničí; aktuální předpisy; CZV	4-5
Vývoj nákupu mléka graf; Kurzy ČNB	6
CPV mlékárenských výrobků; ...	7
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	8-9
Aktuality.....	10-12

Situace na domácím trhu Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V listopadu došlo opět k růstu ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q. Listopadová cena tak dosáhla rekordní hodnoty a byla 1,11 Kč nad úrovní dubnové ceny z roku 2005 (tehdy dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 11 let).

V listopadu 2007 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 9,47 Kč/l, což je nárůst proti říjnu o 92 haléřů (+10,8%) a nárůst o 1,74 Kč (+22,5%) proti listopadu 2006. Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly mléko v kvalitě I a vyšší za 9,99 Kč/l (rozdíl proti CZV je způsoben nákupem mléka přes odbytové organizace a ze zahraničí, a také počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v listopadu pohybovaly v rozmezí od 7,94 Kč/l do 11,44 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Plzeňském kraji a nejnižší cena byla zaplacená ve Zlínském kraji. Nejnižší **průměrná** cena byla placena ve Zlínském kraji 8,68 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Jihočeském kraji, kde dosáhla hodnoty 10,27 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V listopadu mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 186 591 tis. litrů mléka o tučnosti 4,01 % s průměrným obsahem bílkovin 3,47 %, za průměrnou cenu 9,98 Kč/l. Listopadový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem ve třetím čtvrtletí roku 2007 podprůměrný (průměrný

měsíční nákup ve třetím čtvrtletí činil 201 619 tis. litrů). Při porovnání listopadového nákupu mléka s nákupem v říjnu došlo ke snížení nákupu o 8 197 tis. litrů. To znamená pokles o 4,21 %. Při meziročním srovnání došlo letos v listopadu ke zvýšení nákupu o 3,51 %, tedy o 6 327 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy vývoje nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 6.

Z celkového nákupu mléka v listopadu 2007 bylo 98,65 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 9,99 Kč/l, v říjnu 2007 to bylo 98,40 % za 9,37 Kč/l.

V listopadu nakoupily mlékárny v zahraničí 4 000 tis. litrů mléka, nakoupené mléko mělo tučnost 3,27 % hm. Došlo tak k nárůstu nákupu proti říjnu o 316 tis. litrů a pokračoval tak trend nárůstu zahraničních nákupů mléka ze října. Nejvíce mléka v zahraničí se od počátku roku 2005 (tento údaj se sleduje od počátku roku 2005) nakoupilo v červnu 2007, kdy mlékárny nakoupily 4 742 tis. litrů.

Od počátku roku 2007 do listopadu, mlékárny nakoupily 2 192 826 tis. litrů mléka, za stejné období v roce 2006 to bylo 2 140 064 tis. litrů mléka. Za celý rok 2006 nakoupily mlékárny 2 329 673 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V listopadu mlékárny vyrobily 1 288,2 tun SOM, což je nejnižší produkce v tomto roce. Je to o 263,2 tun (17 %) méně než v říjnu a o 296,1 tun více než v listopadu 2006. V roce 2006 vyrobily mlékárny celkem 19 443,4 tun SOM. Měsíční průměrná výroba ve třetím čtvrtletí 2007 byla 2 135,13 t, což znamená, že listopadová výroba byla ve srovnání s průměrem ve třetím čtvrtletí podprůměrná.

V listopadu měly mlékárny na skladech zásobu 1 603,7 tun SOM. Ve srovnání s říjnem se snížila zásoba o 115,6 tun. Při meziročním srovnání zásob, došlo letos v listopadu ke zvýšení zásob o 1 075,3 tun.

Cena průmyslových výrobců v listopadu 2007 se při srovnání s předchozím měsícem zvýšila, a to o 3,67 Kč na 92,35 Kč/kg. Meziročně se cena zvýšila o 32,99 Kč/kg (55,56 %).

V prodeji SOM došlo v listopadu k poklesu, a to o 588,6 t (45,37 %) proti předchozímu měsíci. V listopadu mlékárny prodaly 708,66 tun SOM. Meziročně byl v listopadu 2007 prodej o 281,12 tun nižší než ve stejném měsíci roku 2006.

Průměrný měsíční prodej ve třetím čtvrtletí roku 2007 byl 1 178,63 tun. Za celý rok 2006 prodaly mlékárny 17 917,09 tun SOM.

Máslo

Výroba másla se v listopadu snížila na 4 578,1 t. Při srovnání s říjnem je to pokles o 3,4 tun (0,07 %) a při srovnání s listopadem 2006 se snížila letos výroba o 105,9 tun (2,26 %). Průměrná měsíční výroba ve třetím čtvrtletí 2007 činila 4 252,37 tun, z čehož vyplývá, že listopadová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím nadprůměrná. V roce 2006 vyrobily mlékárny celkem 52 117,1 tun másla.

Zásoba másla se v listopadu zvýšila. Na skladech měly mlékárny zásobu 1 656,4 tun másla, a to je o 42,8 tun více než v říjnu a o 364,1 tun více než v listopadu 2006.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v listopadu mírně zvýšil. Bylo prodáno 1 491,89 tun másla, a to je o 17,64 tun více než v říjnu. Při meziročním srovnání došlo k poklesu proti listopadu 2006 o 295,22 tun. Za celý rok 2006 prodaly mlékárny 20 250,38 tun másla ve spotřebitelském balení.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení v listopadu opět vzrostla a činila 120,27 Kč/kg. To je ve srovnání s říjnovými 117,81 Kč/kg nárůst

o 2,46 Kč/kg a při srovnání s listopadem 2006 vzrostla letos cena o 40,76 Kč/kg, tedy o 51,3%. V listopadu dosáhla cena másla zatím historicky nejvyšší hodnoty.

Sýry

V listopadu 2007 došlo ke snížení výroby sýrů. Ve srovnání s říjnem došlo k poklesu výroby o 72 tun (0,9 %) a proti listopadu 2006 se výroba sýrů zvýšila o 550,5 tun (7,9 %). V listopadu 2007 bylo vyrobeno 7 553,7 tun přírodních sýrů, což je méně než měsíční průměr ve třetím čtvrtletí roku 2007, který činil 7 659,37 t/měsíc. Celkem bylo v roce 2006 vyrobeno 90 963,1 tun přírodních sýrů.

Zásoba sýrů přírodních u mlékáren vzrostla v listopadu 2007 ve srovnání s říjnem o 476,7 tun (12,27 %) na 4 363,1 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v listopadu za 117,69 Kč, což je o 3,61 Kč/kg více než v říjnu a o 35,94 Kč více než v listopadu 2006. Eidamská cihla s obsahem tuku 45 % se v listopadu prodávala za 121,35 Kč/kg, a to je o 12,63 Kč více než v říjnu a o 38,30 Kč/kg více než v listopadu 2006.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

Plnění dodávek referenčních množství mléka pro kvóťový rok 2007/2008

V období od 1.11.2007 do 30.11.2007 dodali producenti odběratelům 210 028 tun mléka, přímý prodej byl 183,9 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvóťový rok 2007/2008, tedy od 1.4.2007 do 30.11.2007, činí celkem 1 803 494 tun, což představuje 65,93 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (tj. 2 735 310,008 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvóťovém roce 2007/2008, tedy od 1.4.2007 do 30.11.2007, činí celkem 1 411,6 tun, což představuje 53,86 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (tj. 2 620,992 tun).

Rozdíl ve výpočtu plnění referenčních množství pro dodávky a přímý prodej proti minulému měsíci vznikl z důvodu zpětně nahlášených oprav ze strany odběratelů a producentů mléka.

Termín pro doručení žádostí o zvýšení stávajících, popřípadě nových individuálních referenčních množství mléka (IRM)

V kvótovém roce 2007/2008 musí být žádosti o zvýšení stávajících IRM, popřípadě o přidělení nových IRM doručeny na příslušné RO SZIF nejpozději 30 dnů před 1.březnem 2008 tj. nejpozději 31.1.2008.

Náležitosti pro podání žádostí je možné najít na www.szif.cz/ SOT/ Komodity/ Živočišná výroba/ Mléko/ Správa mléčných kvót/ Mléčné kvóty v ČR.

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola IV., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i nadále pokračuje. Byly přijaty další kompletní žádosti o vystavení potvrzení, která jsou průběžně vystavována. Od počátku roku 2007 bylo přijato 26 žádostí o potvrzení, žádná z přijatých žádostí nebyla zamítnuta. U jedné žádosti bylo zastaveno řízení. Schváleno bylo 22 žádostí. Vydáno bylo celkem 261 kusů potvrzení. Celkem bylo požadováno 126 676 kg másla. Byly přijaty čtyři žádosti o podporu a jedenáct oprav žádostí o podporu. Byla vyplacena podpora ve výši 1 479 346,38 Kč.

Dne 21.12.2007 vyšlo v Úředním věstníku **nařízení Komise (ES) č. 1546/2007** ze dne 20. prosince 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 1898/2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství. Tímto nařízením došlo ke sladění kritérií způsobilosti k režimům podpory na odbyt smetany, másla a zahuštěného másla stanovená v nařízení Komise č. 1898/2005, zejména pak došlo ke zrušení odkazů na vnitrostátní normy jakosti, které je nutno nahradit kritérii způsobilosti podle nařízení (ES) č. 1255/1999.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola II., ve znění pozdějších předpisů a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast v nabídkovém řízení. Nařízení Komise (ES) č. 1039/2007 ze dne 10. září 2007 pozastavuje stálá nabídková řízení v kapitolách II. a III. výše uvedeného nařízení.

U této podpory dojde nařízením Rady č. 1152/2007 ze dne 26. září 2007 ke změně nařízení Rady č. 1255/1999 o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky. Tato změna se dotkne způsobu označování obalů másla. Nově se již od 1. ledna 2008 nebudou uvádět vnitrostátní třídy jakosti („české stolní máslo“).

Dne 21.12.2007 vyšlo v Úředním věstníku **nařízení Komise (ES) č. 1546/2007** ze dne 20. prosince 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 1898/2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství. Tímto nařízením došlo ke sladění kritérií způsobilosti k režimům podpory na odbyt smetany, másla a zahuštěného másla stanovená v nařízení Komise č. 1898/2005, zejména pak došlo ke zrušení odkazů na vnitrostátní normy jakosti, které je nutno nahradit kritérii způsobilosti podle nařízení (ES) č. 1255/1999.

Podpora spotřeby školního mléka

V prosinci vyplatil SZIF poslední schválené mlékárně podporu (z finančních zdrojů EU) ve výši 936 tis. Kč a národní podporu ve výši 2 618 tis. Kč za třetí období školního roku 2006/2007 (duben – červen 2007).

13. prosince 2007 byla v Bruselu schválena novela nařízení Komise (ES) č. 2707/2000, která vstoupila v platnost dne 20. prosince 2007 pod číslem 1544/2007. Tato novela stanovuje v Příloze I seznam produktů způsobilých pro podporu

společenství v rámci programu „školní mléko“ a v Příloze II výši této podpory pro jednotlivé produkty od 1. ledna 2008. V listopadu 2007 mlékárny vyrobily 419 tis. litrů školního mléka, a z toho bylo 376,5 tis. litrů mléka ochuceného. Celkem mlékárny od počátku roku vyrobily 3 364,2 tis. litrů školního mléka a z toho bylo 3 070,7 tis. litrů mléka ochuceného.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Program vychází z nařízení Rady č. 2204/1990, a z nařízení Komise č. 1547/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady č. 2204/1990. Program je dále upraven nařízením vlády č. 225/2004 Sb., v platném znění.

Vývozní náhrady

Změna termínů pro předložení nabídek v rámci stálého nabídkového řízení podle nařízení č. 581/2004 a č. 582/2004 na rok 2008

Od 1. ledna 2008 se mění termíny pro podávání žádostí v rámci stálého nabídkového řízení pro vývozní náhrady týkající se některých druhů másla a sušeného odstředěného mléka podle Nařízení Komise (ES) č. 581/2004 a 582/2004.

Lhůta pro předložení nabídek začíná každé druhé úterý v měsíci a končí každé třetí úterý v měsíci s těmito výjimkami:

- v srpnu začíná třetí úterý a končí čtvrté úterý v měsíci
- v prosinci začíná první úterý a končí druhé úterý v měsíci.

Pokud je den začátku lhůty dnem státního svátku, lhůta začíná následující pracovní den. Pokud je den skončení lhůty dnem státního svátku, lhůta končí předcházející pracovní den. Lhůty pro předkládání nabídek začínají a končí ve 13:00 hodin (bruselského času).

Situace v zahraničí

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě se v prosinci 2007 snížila u sušeného plnotučného mléka, u sušeného odtučněného mléka a u másla.

Při srovnání s listopadem klesla cena u másla o 200 USD/t na 3 900 USD/t. U SPM se cena proti

listopadu snížila na 4 450 USD/t (o 200 USD/t) a u SOM se snížila na 3 950 USD/t (o 350 USD/t).

Zdroj: Dairy Markets

Aktuálně vydané předpisy pro mléko a mlékárenské výrobky

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Nařízení Komise (ES) č. 1464/2007 ze dne 12. prosince 2007, kterým se stanoví, do jaké míry lze přijímat žádosti o dovozní licence podané v listopadu 2007 pro některé mléčné výrobky v rámci některých kvót otevřených nařízením (ES) č. 2535/2001.

Nařízení Komise (ES) č. 1478/2007 ze dne 13. prosince 2007, kterým se stanoví sazby náhrad použitelné na některé mléčné výrobky vyvážené ve formě zboží, na něž se nevztahuje příloha I. Smlouvy.

Nařízení Komise (ES) č. 1543/2007 ze dne 20. prosince 2007 o změně nařízení (ES) č. 581/2004, kterým se zahajuje stálé nabídkové řízení pro vývozní náhrady týkající se některých druhů másla, a nařízení (ES) č. 582/2004, kterým se zahajuje stálé nabídkové řízení pro vývozní náhrady týkající se sušeného odstředěného mléka.

Nařízení Komise (ES) č. 1546/2007 ze dne 20. prosince 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 1898/2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství.

Nařízení Komise (ES) č. 1544/2007 ze dne 20. prosince 2007, o změně nařízení (ES) č. 2707/2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o podporu Společenství pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků žákům ve školách.

Nařízení Komise (ES) č. 1565/2007 ze dne 21. prosince 2007 o změně nařízení (ES) č. 2535/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o dovozní režim pro mléko a mléčné výrobky a otevření celních kvót.

Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

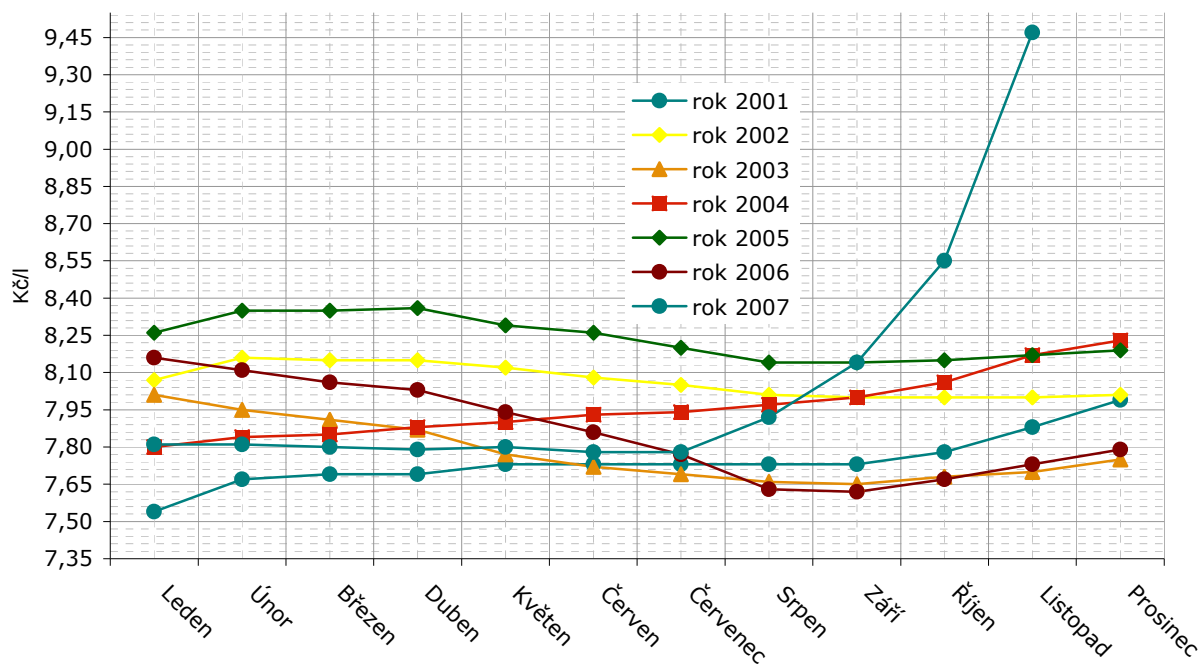

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80	7,78	7,78	7,92	8,14	8,55	9,47	

Zdroj: ČSÚ

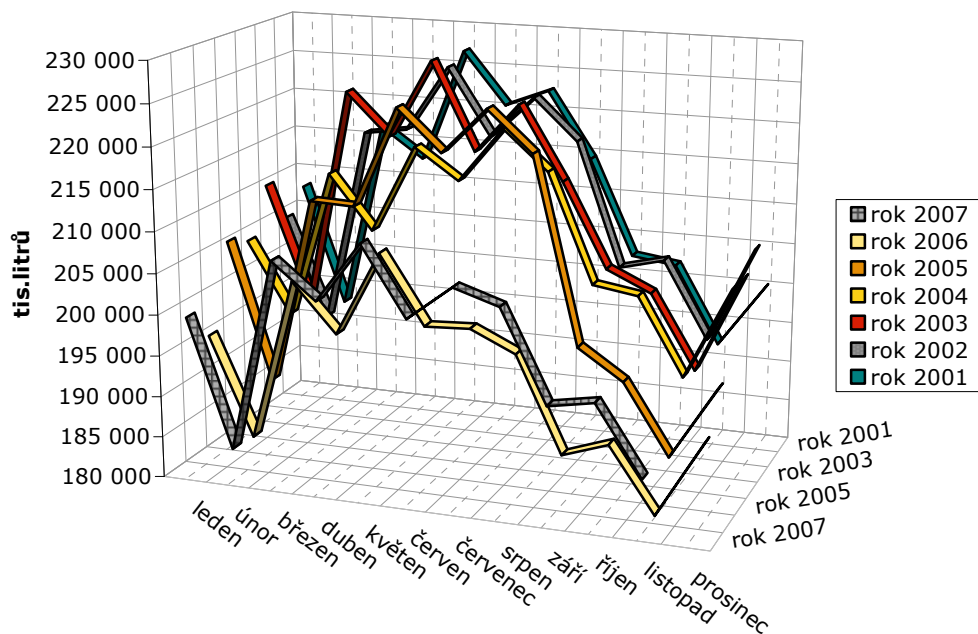
Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.

Zdroj: ČSÚ

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměňovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2006 a 2007

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD06	23,733	23,796	23,834	23,251	22,138	22,441	22,441	22,007	22,297	22,433	21,754	21,022
USD07	21,419	21,593	21,189	20,731	20,899	21,272	20,641	20,450	19,866	19,218	18,206	18,040
EUR06	28,721	28,409	28,650	28,508	28,271	28,385	28,445	28,193	28,380	28,290	28,030	27,777
EUR07	27,841	28,231	28,055	28,010	28,231	28,545	28,330	27,858	27,573	27,336	26,731	26,300

Zdroj: ČNB

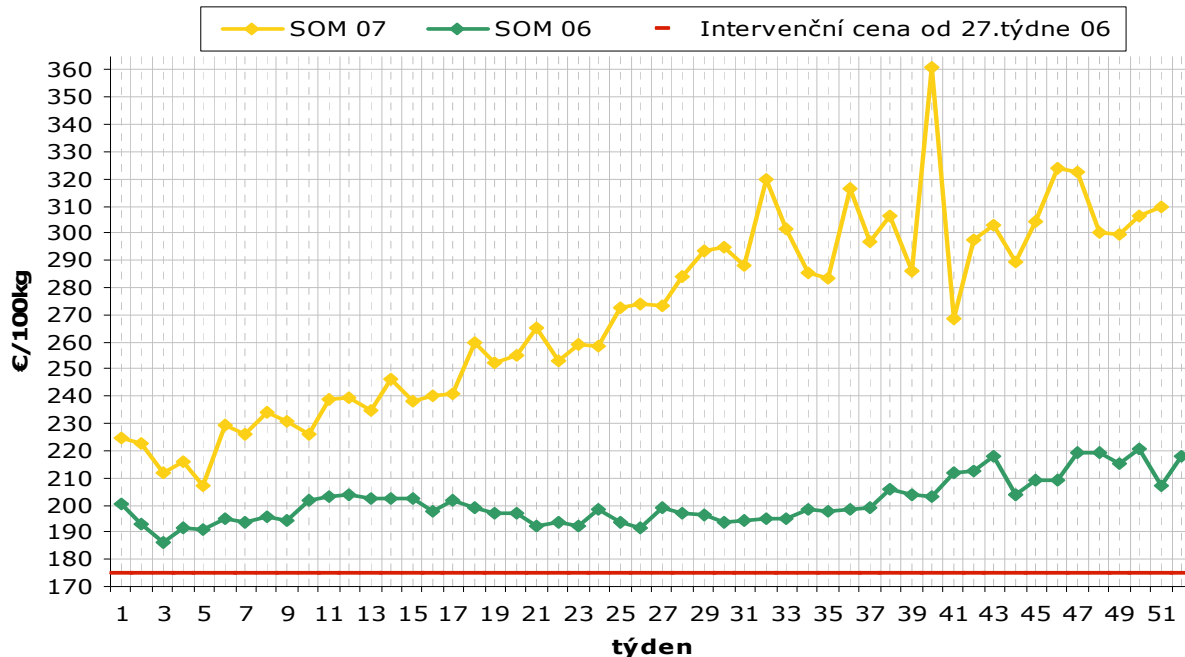
Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za prosinec – 26,328 Kč/€

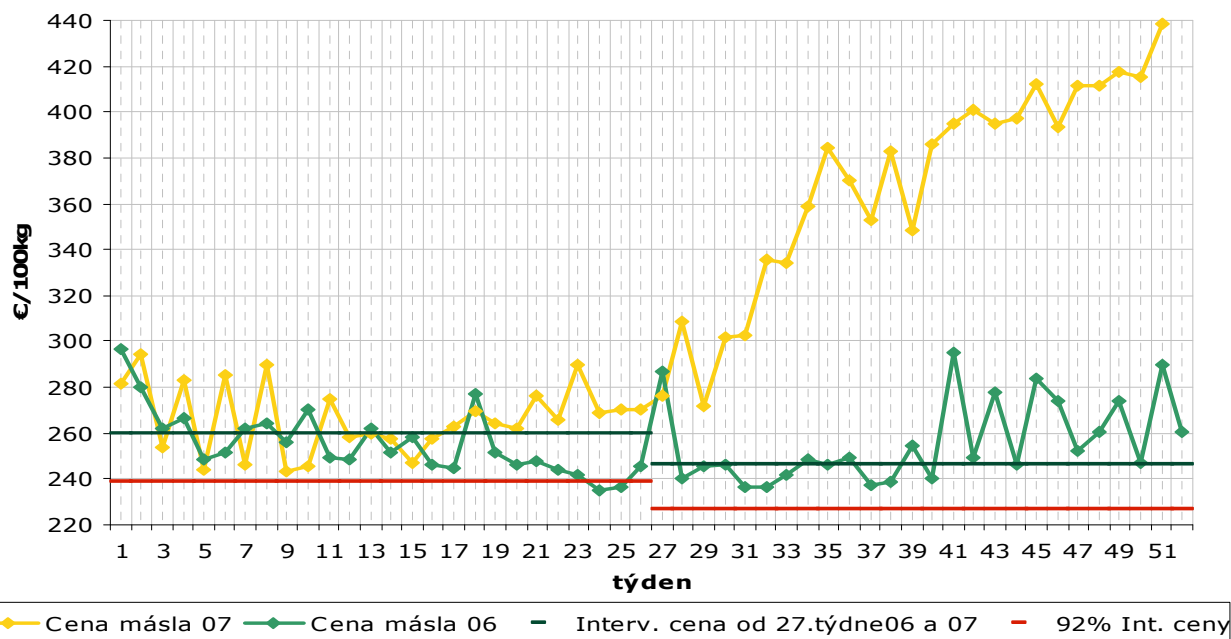
Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za prosinec	Změna k listopadu v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	18,68	-15,73
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	79,27	-3,52
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	96,87	+3,91
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	112,32	-6,24
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	98,27	-9,41
Máslo v blocích 25 kg cena podle nařízení EC <i>č. 2771/1999 včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	98,93	-9,36
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45%</i>	126,54	-0,19
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45%</i>	132,62	+4,92
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45%</i>	121,13	-1,09
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30%</i>	113,78	-3,13

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě nařízení Komise 562/2005, nařízení Komise 2771/1999, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

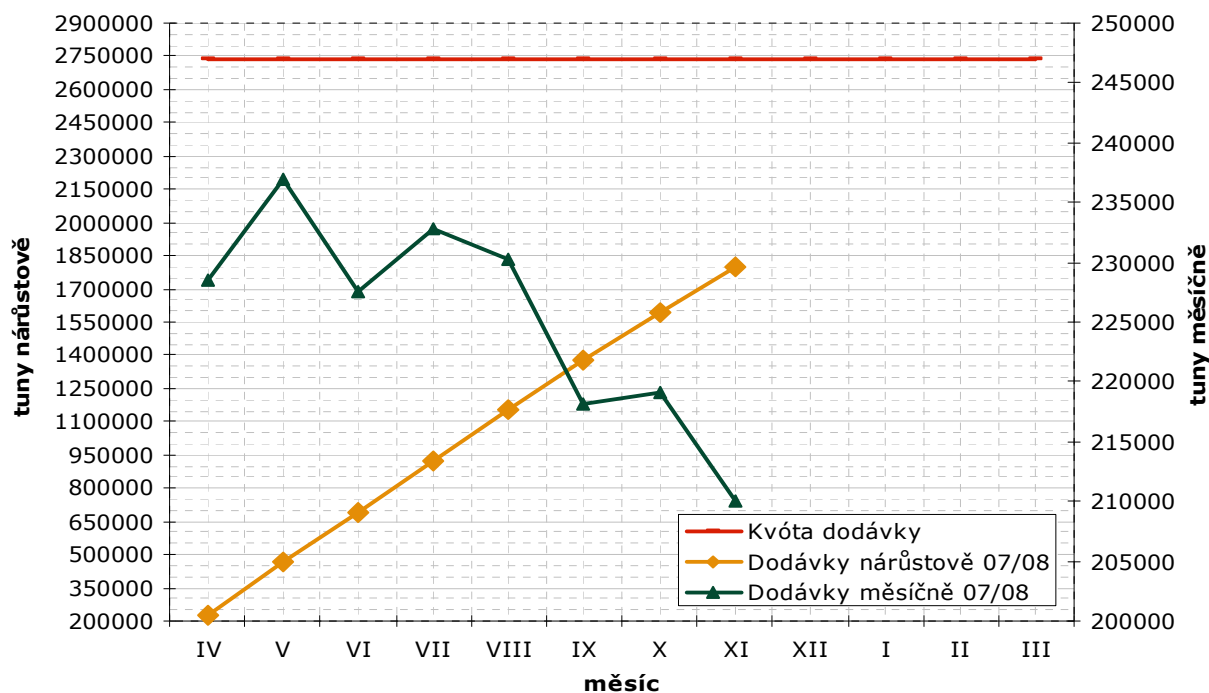
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg, podle nařízení Komise č. 2771/1999.

Zdroj: TIS^{ČR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 07/08

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku v 50. týdnu 2007

Výrobek	Cena Sk/kg	Prodané množství v t	Změna ceny k 49. týdnu 2007 v %	Změna ceny k 50. týdnu 2006 v %
Máslo čerstvé spotř. balení	144,75	135,66	+0,8	+22,4
Máslo bloky 16% vody	133,38	7,74	-1,8	+30,0
Tvaroh měkký, 250 g	78,91	23,43	-1,1	-4,2
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	142,07	72,33	-1,1	+28,6
Bryndza sýr v balení 125 – 250 g	133,32	34,89	-0,3	+6,2
Bryndza sýr volně ložená	126,45	20,90	+0,1	+6,5
Sušené plnotučné mléko	130,33	101,57	-0,7	+51,1
Sušené odtučněné mléko	90,48	38,21	-6,9	+19,4

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, Kurz Kč/100 Sk podle ČNB pro 50. týden byl 78,759.

Zdroj : PPA - ATIS

Aktuality

Madeta uzavře dva závody

Největší česká mlékárna, společnost Madeta, uzavře své provozy v Českých Budějovicích a Strakonících. Reaguje tak na krok mlékařského a hospodářského družstva Jih, které firmě vypovědělo koncem prosince veškeré dodávky mléka.

Většinu zaměstnanců z těchto závodů chce Madeta převést do jiných provozů, o práci by tak nemělo přijít více než 200 lidí. Ve svém večerním zpravodajství to včera uvedla Česká televize.

"Dostali jsme písemnou výpověď z dodávky mléka od družstva Jih," potvrdil generální ředitel Madety Milan Teplý. Podle představitele Mlékařského a hospodářského družstva Jih Zdeňka Houšky dodávky mléka pro Madetu budou pokračovat do 31. března 2008. Podle jeho slov jim v Německu nabídli za litr mléka o 1,40 Kč více než v tuzemsku. Podle televize by tak do Německa mělo denně téct až 900.000 litrů suroviny.

"Bereme toto stanovisko jako definitivní a začneme nakupovat levnější mléko v zahraničí. Naše provozy dva, a to v Českých Budějovicích a ve Strakonících zaniknou," dodal Teplý. Podle Houšky však přerušení dodávek není definitivní a jsou nadále připraveni jednat. Podle informací České televize by se poslední setkání mělo uskutečnit ve druhém lednovém týdnu. Madeta je největší zpracovatel mléka v ČR. Za rok zužitkuje více než půl miliardy litrů, což je pětina celkové produkce v zemi. Firma na trh dodává 239 druhů mléčných výrobků, z nichž čtvrtinu prodá do zahraničí, například Libanonu, Spojených arabských emirátů, Ruska a států EU.

Madeta má nyní osm poboček - v Českých Budějovicích, Jindřichově Hradci, Českém Krumlově, Plané nad Lužnicí, Strakonících, Pelhřimově, Prachaticích a Řípce. Největší zpracovatel mléka v kraji zaměstnává necelých 1 500 lidí.

Zdroj: Lidové noviny

Evropská unie zvyšuje mléčné kvóty členských států na období 2008-2009 o 2 %

Evropská komise schválila návrh na zvýšení mléčných kvót EU o 2 % s platností od 1. dubna 2008. Toto rozhodnutí umožní, aby na evropské a světové trhy bylo dodáno mimořádné množství 2,84 mil. t mléka. Předpokládá se, že zvýšení kvót je prvním krokem k postupnému růstu kvót až do

eventuálního úplného zrušení kvótního systému v sektoru mléka do roku 2015.

Podle zemědělské komisařky Mariann Fischer Boelové se při posledním rozhodnutí o zvýšení kvót přihlíželo k prudkému růstu cen mléka během posledního roku a požadavkům členských států. V nastávajících letech bude podle jejího vyjádření jak uvnitř Evropy, tak ve světě pokračovat růst poptávky po mléčných produktech s vysokou přidanou hodnotou, zejména po sýrech, a je nutné zemědělce na tuto situaci připravit. Komise současně s návrhem na zvýšení mléčných kvót EU uveřejnila zprávu o trhu mléka, v níž uvádí argumenty o rostoucí poptávce po mléku a pozitivních vyhlídkách na vývoj cen a spotřeby.

Podle údajů EU bude v letech 2007 až 2014 nutné k uspokojení domácí spotřebitelské poptávky dodat na trh mimořádných 8 mil. t mléka. Ve zprávě se dále uvádí, že poptávka na světovém trhu po mléčných produktech původem z EU je „silnější, než se očekávalo“ - zejména v Indii a Číně. Kromě toho výzkum a vývoj v mlékárenském průmyslu přinesl rozšíření sortimentu mléčných produktů, což umožňuje další intenzivní rozvoj celého odvětví mléka. Pokud by se mléčné kvóty nezměnily, bránilo by to využití rostoucí poptávky a vyrovnání cenové úrovně. Nynější kapacita trhu nabízí podle Komise rozsáhlé příležitosti absorbovat už v současné době zvýšení mléčné kvóty o 2 %. Komise ve své zprávě dále uvádí, že faktický vliv růstu kvót na úroveň produkce mléka bude jen mírný, neboť jsou signály, že většina členských států v současné době nevyužívá celé množství jim přidělených kvót. V tržním roce 2006/07 nebylo vyčerpáno v EU celkem 2,7 mil. t kvóty. V letošním tržním roce už jsou dodávky mléka o 0,7 % nižší než v minulém roce. Bude-li tento trend pokračovat, mohla by být podle současných odhadů produkce mléka o 3 mil. t nižší, než umožňuje kvóta.

Setrvalý pokles počtu farem produkujících mléko spolu s rozvojem rentabilnějších alternativ podnikání může působit na další pokles produkce mléka v EU. Komise předpovídá, že vzestupný trend růstu cen mléčných produktů bude pokračovat i v příštím období. Uvádí, že podle posledních odhadů by se mohla průměrná cena syrového mléka v EU-27 do konce letošního roku zvýšit až na 30 centů/kg ve srovnání s 27,9 centů/kg v roce 2006. Průměrná roční cena másla v EU-27 by mohla v letošním roce stoupnout na 3 229 EUR/t

(z 2 525 EUR/t v roce 2006) a cena sýru Čedar by mohla dosáhnout 3 281 EUR/t (ve srovnání s 2 865 EUR/t v roce 2006). Ve zprávě Komise se zdůrazňuje, že na světovém trhu pokračoval intenzivnějším tempem růst poptávky, zatímco současně hlavní exportní země omezily export (například Austrálie kvůli nadměrnému suchu, Argentina kvůli chladnému počasí a EU kvůli stoupající vlastní spotřebě).

Výrazné zvyšování příjmů obyvatel v některých asijských zemích a zemích exportujících ropu bude mít vliv na to, že poptávka po mléčných produktech bude méně elastická vůči růstu cen. Komise současně zdůrazňuje, že současné vysoké ceny mléčných výrobků na mezinárodních trzích by v budoucnu mohly nivelizovat spekulativní prvky.

Komise dosud nepředložila návrhy, jak dosáhnout plánovaného zrušení mléčných kvót EU do roku 2015. Hlavní jednání o tzv. změkčené strategii ve společné organizaci trhu s mlékem bude součástí hodnocení celkové společné zemědělské politiky (Health Check). První schůze k tomuto problému se má konat už 11. ledna 2008. Komisařka Fischer Boelová naznačila, že postupný růst mléčných kvót je nejlepším způsobem přípravy pro hladký průběh přechodného období před úplným zrušením kvót v sektoru mléka.

Návrh mléčných kvót pro členské státy EU na období 2008-2009

Členský stát	Kvóta v tunách
Belgie	3 427 288,740
Bulharsko	988 580,000
Česko	2 792 689,620
Dánsko	4 612 619,520
Estonsko	659 295,360
Finsko	2 491 930,710
Francie	25 091 321,700
Irsko	5 503 679,280
Itálie	10 740 661,200
Kypr	148 104,000
Litva	1 738 935,780
Lotyšsko	743 220,960
Lucembursko	278 545,680
Malta	4 967,960
Maďarsko	2 029 861,200
Německo	28 847 420,391
Nizozemsko	11 465 630,280

Polsko	9 567 745,860
Portugalsko	1 987 521,000
Rakousko	2 847 478,469
Rumunsko	3 118 140,000
Řecko	836 923,260
Slovensko	1 061 603,760
Slovinsko	588 170,760
Španělsko	6 239 289,000
Švédsko	3 419 595,900
Velká Británie	15 125 168,940
EU-27 celkem	146 366 389,330

Zdroj: ÚZPI

Rostoucí obliba mléka a2

Hlavní bílkovinnou složkou mléka je kasein, který tvoří kolem 30 % (ca 2,5 g/porci). Vědci tvrdí, že kdysi dávno krávy produkovaly mléko obsahující výhradně beta-kasein typu A2 a genetickými mutacemi postupně došlo k tomu, že výrazně převažuje beta-kasein A1, který bývá považován za hlavní alergen mléka. Kromě toho jsou obsaženy i další typy beta-kaseinu. Beta-kaseiny A1 i A2 jsou tvořeny 209 aminokyselinovými jednotkami, přičemž na 67 místě je v případě typu A2 umístěn prolin a v případě typu A1 histidin.

Stejně jako se lidé odlišují barvou vlasů či očí, krávy se vyznačují různým podílem obou typů beta-kaseinu v mléce. Výzkum na Novém Zélandu ukázal, že čtvrtina holštýnských krav produkuje výhradně beta-kasein typu A2, takže tyto krávy jsou identifikovány a mléko je zpracováváno odděleně společností [A2 Corp.](#), která byla založena v r. 2000. Od r. 2003 je mléko a2 prodáváno jako špičkový výrobek na Novém Zélandu, v Austrálii, Asii a USA. Poptávka se zvyšuje.

V dubnu 2007 začala s produkcí mléka a2 první americká společnost – [PrairieLand Dairy](#) v Nebrasce (175 krav z 1 500 dojí mléko a2). Toto mléko se distribuuje pod označením „*Original Foods a2 Milk*™“ a v USA se počítá s vytvořením dalších stád.

Výhoda beta-kaseinu A2 spočívá v tom, že vzhledem k výše uvedenému nepatrnému rozdílu v aminokyselinovém řetězci je tato bílkovina během trávení štěpena rozdílně proti jiným variantám beta-kaseinů vyskytujících se v mléce, což je pro konzumenty výhodou.

Zdroj: Dairy Foods Int. a ÚZPI

O kozích a jiných jogurtech

Proč jsou některé kozí jogurty krémové a jiné tekuté?

Výroba jogurtů a zejména kozích jogurtů a navíc ještě v režimu ekologického zemědělství není vůbec snadná záležitost, navíc jak se ukazuje snadné není ani označování takto vzniklých výrobků.

Věděli jste, že pokud na etiketě výrobku z kozího mléka naleznete text např. "kozí mléko, mléko...", znamená to, že se v kozím výrobku vyskytuje také mléko kravské? Právě tak hovoří vyhláška č. 77/2003 Sb. kterou se stanoví požadavky pro mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje.

Přesněji se v tomto předpisu hovoří o tom, že: „Mléko a mléčný výrobek se dále označí podle názvu hospodářského zvířete. U mléka a mléčného výrobku z kravského mléka nemusí být druh hospodářského zvířete uváděn. Pokud je mléko nebo mléčný výrobek vyroben z více druhů mléka hospodářských zvířat, označí se mléko názvem hospodářského zvířete, od kterého pochází více než 50 % hmotnostních mléka. Ostatní druhy mléka ve výrobku se označí u názvu slovy "s přídavkem" s doplněním druhu hospodářského zvířete, pokud jejich podíl ve výrobku činí více než 10 % hmotnostních.“

To znamená, že naleznete-li na etiketě výrobku ve složení např. *pasterované kozí mléko, sušené plnotučné mléko, jogurtová kultura*, znamená to, že v kozím výrobku bylo – nejčastěji pro zahuštění –

použito sušené kravské mléko. Právě takové informace naleznete ve složení kozího bílého jogurtu z ekofarmy [St. Pierre](#), který tak přiznaně obsahuje malou část kravského mléka (do 10 %, což znamená, že tuto skutečnost podle předpisů není nucena uvádět), které je používáno pro zahuštění jogurtu, všechny ingredience jsou samozřejmě v biokvalitě.

Nicméně vzhledem k tomu, že se jedná o fermentovaný mléčný výrobek (výrobek, který prošel mléčným kvašením) je bezpečnou potravinou i pro konzumenty s nesnášenlivostí mléčného cukru (laktózy). Pro konzumenta s nesnášenlivostí mléčných bílkovin (např. kaseinu) nelze určité riziko zcela vyloučit u jakéhokoliv mléčného výrobku.

Budete-li tedy nakupovat kozí výrobky - pokud trpíte alergiemi či z jiných důvodů nechcete kravské mléko konzumovat -, dávejte vždy pozor na složení výrobku: mlékem se vždy rozumí mléko kravské, ostatní druhy mléka jsou většinou specifikovány.

Spokojíte-li se spíše s tekutějším jogurtem, který není tak krémový, za to sušené kravské mléko neobsahuje, naleznete jej v nabídce Kozí farmy [DoRa](#) z Ratibořic.

Důležité však je, že u obou výrobků se můžeme o své volbě daného výrobku rozhodnout, ovšem vždy musíme dobře číst složení výrobků, být zvědaví a ptát se.

Zdroj: Jan Valeška, PRO-BIO LIGA a UZPI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.